

COLUMN

FEMKE BOL

Deze zomer zat ik net als velen van ons op het puntje van mijn stoel tijdens de Olympische Spelen. We zagen Femke Bol schitteren met haar fenomenale inhaalrace op de 400 meter estafette gemengd, wat goud opleverde. Een paar dagen later gingen we er weer goed voor zitten bij de 400 meter horden individueel. En opnieuw haalde Femke Bol een medaille, wederom een top-prestatie. En toch merkte ik dat er, naast trots, ook teleurstelling was in de berichtgeving. We zijn in korte tijd blijkbaar zo gewend geraakt aan winnen dat zelfs een prachtige derde plek niet meer genoeg lijkt.

Deze neiging om het hoogst haalbare als enige maatstaf voor succes te zien, zie ik ook in de zorg. Net zoals topsporters alles geven om het beste te bereiken, zetten wij als zorgprofessionals ons dagelijks in om de best mogelijke zorg te leveren. We streven naar perfectie, of het nu gaat om de juiste diagnose, het succesvol uitvoeren van een complexe operatie of de persoonsgerichte begeleiding van een chronische patiënt. En hoewel er in de zorg geen medailles worden uitgereikt, is de prestatiedruk vergelijkbaar. Maar uitsluitend streven naar goud leidt soms tot onrealistische verwachtingen en daarmee tot teleurstelling. Zoals we die lichte teleurstelling voelden toen Bol het brons haalde. Maar waarom eigenlijk? Ze had een fenomenale prestatie geleverd. Het zette me aan het denken: brons of een vierde plaats is toch nog steeds een buitengewone prestatie?

Dit doet me ook denken aan het motto van de Olympische Spelen: 'Meedoen is belangrijker dan winnen.' Terwijl we naar de absolute top kijken, vergeten we soms dat zelfs de atleten die de kwalificatie niet halen, sneller, hoger en sterker zijn dan jij en ik ooit zullen zijn. Geneeskunde is een vakgebied waarin prestatiedruk vanaf het begin aanwezig is. Van studenten wordt verwacht dat ze excelleren in hun studie, nevenactiviteiten ontplooiën, promoveren en hun privéleven deels opofferen om aan de hoge eisen te voldoen. Natuurlijk willen we dat zij de beste artsen worden die ze kunnen zijn, maar wat winnen we ermee als dat leidt tot burn-out of een constante teleurstelling als de verwachtingen niet helemaal worden waargemaakt?

Of het nu de sport of de zorg is, het draait niet alleen om prestaties, maar ook om balans. En al helemaal nu de zorg zo onder druk staat. Ook in de zorg verwachten we topprestaties, maar het is goed te realiseren wat de waarde is van het leveren van goede zorg in de breedte. De inzet die iemand in de zorg voor de patiënt levert, is als zodanig al belangrijk, ook als het resultaat 'gewoon goed' is. Het streven naar het beste voor onze patiënten blijft essentieel, net zoals atleten alles geven voor die gouden plak. Toch verdient de inzet en de weg ernaartoe ook erkenning, ook als het niet altijd tot goud leidt. Trots zijn op wat er elke dag opnieuw wordt bereikt, zelfs als het niet helemaal perfect is. Goud is waardevol. Brons ook.

Piet-Hein Buiting
Voorzitter Federatie Medisch Specialisten

